

Христина Дрогомирецька
Навігатори не працюють у темряві

Електроніка

Передмова: Олег Коцарев
Редактор: Галина Ткачук

Дрогомирецька Х.: Навігатори не працюють у темряві —
К. Санченко : Електрокнига, 2015 — 72 с.

Чого тільки не шукають у поезії! Ритму, настрою, впізнавання (того самого, з університетського курсу теорії літератури), розради, ідеї, метафори, рими чи безрим'я та ще багато всього іншого. Але ця книжка, напевно, передусім для тих, кому поезія — в першу чергу подорож.

ISBN 978–617–7026–30–2
ISBN 978–617–7026–02–9 (серія)

© проект Електрокнига, 2015
© Христина Дрогомирецька, 2015

Зміст

Дорогою пристрастей і алюзій (О. Коцарев)

v

«Навігатори не працюють у темряві...»	1
«За північ в тіло вповзає дим...»	2
«У цьому місті паралельна реальність...»	3
«Джаз має особливі зігрівальні властивості...»	4
«Ти введений внутрішньовенно у кров...»	5
«Забери собі ореол Сартра з поверхні калюжі...»	6
«Білий глянець над головою...»	7
«Тіло перетворюється на циферблат...»	9
«Сніг має здатність проламувати череп...»	11
«Кава застигла на абстрактному столі...»	12
«Земля під ногами дихає...»	13
«Крізь фіранку проникають промені місяця...»	14
«Воджу рукою по стіні...»	15
«Роса на малинових губах...»	16
«Поки ти спав, я розглядала тебе...»	17
«Ми — не люди, ми — заряджені нічні істоти...»	18
«Під ногами магістраль яблучно-імбирна...»	19
«Мольфари збираються у центрі Всесвіту...»	20
«Прочитані до затирання сторінок, прочитані...»	22

«Тіло перетинають меридіани...»	23
«У мені точне число твоїх падінь...»	24
«У кулі зі снігу схожа на коломбіну...»	25
«Люди говорять термінами, чудернацькими словами...»	26
«Твоє бліде тіло забирає з вуст моїх зайві слова...»	27
«Під паркетом б'ється серце...»	28
«Розсуваються стіни вночі, тоді нечітко горить світло...»	29
«Светр грубої в'язки — помаранчево-чорний, завеликий...»	30
«Панорамний вид із цього капелюха...»	31
«Я вдихав запах лісу після дощу...»	33
«Я їхав у напрямку океану...»	34
«Старе горище Роттердаму вміщує...»	36
«Мої руки — темні, майже чорні...»	38
«Львів нагадує студію художника...»	39
«Я зустріла тебе на березі океану...»	40
«Моя слина має смак полуничної жуйки...»	42
«Розлупи неба шкірку апельсину...»	44
«Мозок покритися тонкою плівкою...»	46
«Вночі падав кислотний дощ...»	48
«Коли він приходить пізно ввечері...»	49
«Ваніль на зап'ястку, прибитому до кухонної підлоги...»	51
«Деколюте на спині — вікно у чорному...»	53
«Вуха притуливши до чорної землі...»	54
«Я твій осад, м'якоть малини в чаї...»	55

Дорогою пристрастей і алюзій

Чого тільки не шукають у поезії! Ритму, настрою, впізнавання (того самого, з університетського курсу теорії літератури), розради, ідеї, метафори, рими чи безрим'я та ще багато всього іншого. Але ця книжка, напевно, передусім для тих, кому поезія—в першу чергу подорож. Може, я так пишу через те, що прочитав збірку Христини Дрогомирецької саме в поїздці? Чи, може, так і варто читати поезію? І писати?

У кожному разі стрімкість і динаміка цих віршів однозначно споріднює їх із цікавою мандрівкою, де на поворотах і мисах чекають, світять і відбивають світло знаки, маяки метафор, формул і формулювань на кшталт розбавленого в епітетах визначення вітру як *епіграфу дощу*. Щоправда, швидкості в мандрах часом бувають дуже різні. Десь без особливих зупинок:

*Під паркетом б'ється серце,
скляне,
fragile,
як на картонних коробках.*

Притуливши
вуха
до підлоги
На початку діалогу
З синьою стіною
Чути:
тух...
тух...

А десь — ніби повільно об'їздиш завмерлу посеред
дороги загадкову (наприклад, абстрактну? чи рад-
ше просто химерну) істоту:

*Кава застигла на абстрактному столі
в рамках чорно-білої кімнати.
Вода з запахом лаванди на нині ліжко...*

Христина Дрогомирецька, як ви вже зрозуміли,
пише верлібри. На не першому вже десятку двад-
цять першого століття можна було б, звичайно,
й не звертати на це увагу. Однак, я зверну, і навіть
не тому, що сам належу до прихильників вільно-
го вірша, а тому, що Христина тут урізноманітнює
загальні тенденції молоді поезії 2010-х років, ко-

тра, на моє переконання, набагато силаботонічніша від аналогічно молодой поезії, наприклад, років двотисячних. А відхід від тенденції у літературі— справа почесна і в чомусь навіть свята. Щоб побути ще трохи в межах дискурсу святості та її протилежності, зазначу: головний гріх і головний ризик верлібру—невиправдане багатослів'я, і в Дрогомирецької є виразні успіхи у боротьбі з ним. Особливо це стосується обсягу віршів, що його проконтролювати дано далеко не кожному молодому поету.

Сьогоднішня література так чи інакше в цілому переповнена алюзіями, всілякими посиланнями добрячі обшири фактів і цитат світової культури різних часів. І це вже навіть не називають постмодерном. Ну, чи майже не називають—із «популярної» сфери цей термін, здається, взагалі практично випарувався, лишившись на відкуп чистим науковцям, котрі тимчасом теж граються ним уже значно менше. Так ось, у книжці «Навігатори не працюють у темряві» таких алюзій і посилай особливо багато навіть з урахуванням вище написаного. Якщо не помиляюся, мало не в кожному вірші знайдеться свій Генрі Міллер, Чехов, Давид, Керуак, Медея, ван Гог, Чарлі Чаплін, Карузо з відповідними натяками,

цитатами або порівняннями. Спочатку це навіть трохи лякає. Але потім нічого, звикаєш. І це абсолютно логічно й виправдано перетворюється на гру, стає цікаво, яким буде наступний «кролик», видобутий поеткою з глибин культурної свідомості наших часів. Як уже можна було зрозуміти з наведеного неповного, проте показового списку, компанія насправді достойна. І якщо у прив'язуванні віршів до декого з цих постатей не обходиться без відчутної дози наївності, то в цілому такий інтертекст доволі симпатичний (не випадково ж назва книжки запевняє, що навігатор добре працюватиме лише за наявності *зовнішнього* освітлення). Не знаю, чи можна прямолінійно сказати, що він «свідчить про естетичні орієнтири покоління». Гадаю, все значно індивідуальніше. Але найвиразнішу загальну тенденцію назвати можна: все це — головно модернізм, постмодернізм чи авангард і головно двадцяте століття (переважно не українське, до речі, що пов'язано або з «цивільним» фахом Дрогомирецької — дивіться бібліографічну довідку — або з теж із тенденцією). Певно, це не велика новина, але зайве підкреслення, що саме таким є контекст

значної частини нашої сьогоднішньої літератури. І той, хто змінить систему координат, претендуватиме на роль справжнього революціонера.

Та повернімося до нашої книжки. Ніби другим боком її інтертекстуальності й одним із виявів згадуваної раніше «подорожності» є географічний контекст. Він у віршах Христини Дрогомирецької скрізь і повсюди. В одному тексті можна зустріти відразу і Йоганнесбург, й Індійський океан (що, в принципі, доволі закономірно і послідовно). Само собою, фігурує тут рідний для поетки Львів з його, скажімо, Вірменським собором чи Ратушею. Я вже писав, що вперше прочитав збірку «Навігатори не працюють у темряві» у подорожі. Власне, то була подорож Південною Україною, серед степів, лиманів і морських узбереж, від Миколаєва й Ольвії через Кінбурнську косу й таємничий острів Березань до Білгорода-Дністровського. Геть інші краєвиди, геть інші бекграунди, порівняно зі Львовом. На цій відстані контекстів «львівськість» Христини Дрогомирецької особливо відчувалася, хоч би й через специфічно впорядковану, гравітовану деталізацію текстів. Місцевий колорит, зв'язок із умовною Львівською школою поезії (хоч і не аж такий інтенсивний, як можна було би чекати)—усе це добре,

але так уже склались обставини, що коли пишеш про Львів, є величезний ризик написати банальність або дурницю, повторити вже сто разів написане. Надто вже переповнений знаками і стереотипами образ цього міста в українській культурі та свідомості. Дуже тішить, що поетка того ризику щасливо уникла. Її Львів щонайменш беззаперечно індивідуальний—

Львів нагадає студію художника:
Повсюди, у якомусь такому правильному порядку
Лежать фарби, завжди характеризуються
соковитою виразністю.

Якщо його порівнювати з жінкою,
То вона наділена чіткими рисами:
Червоними губами, такими як спіла шипшина,
Ледь курноса, зі світлими очима,
Якщо споглядати її в анфас.
Мене ж вражає її профіль (...)

Саме оті «порівняння» і «нагадування» тут, за великим рахунком, трохи важливіші за сам Львів. У поезії так буває. Головні вузли віршів Христини Дрогомирецької—це її метафори та інші цікаві

асоціативні образні побудови, справжні, як уже говорилося, маяки. Вона добре знає справу «тихого полювання» на ці дітища уяви і ноосфери.

*Декольте на спині—вікно у чорному
кремпліновому платті до кісток,
без приводу, просто так серед зими,
без відображення у замерзлих калюжах (...)*

При цьому, не обмежуючись винятково метафоричною суттю своїх поезій, авторка чітко поділила книжку на кілька блоків, пов'язаних із тематикою та мотивами віршів. Урівноважила таким чином власну схильність до деякого герметизму. Серед цих блоків я би виокремив її любовну лірику (що, між іншим, зовсім не значить, ніби книжка обмежується культурологічним інтертекстом і коханням: тексти тут достатньо різноманітні тематично і навіть не дадуть читачеві забути, що він живе у часи війни). Вона здається мені не просто яскравою і доречною, а повертає увагу також на концептуальному рівні: на тлі можливих і розроблених у сьогоденній українській поезії способів письма про кохання—піднесеного, іронічного, цинічного, наївного, дослідницьки

зануреного в деталі, відстороненого, стомлено-аналітичного та інших—Христина обрала спосіб власне *пристрасний*, тобто найбільш динамічний і найменш заяложений (що, можливо, на перший погляд здаватиметься дивною тезою):

*Воджу рукою по стіні,
шукаю незаряджених електронів
про холоди. Груді—тверді,
досі в місячному сплетінні
в Алькатрасі, в Ельзасі, в відбитках на підлозі
Міняю локації, мандрую кімнатою
Всюди бліда, всюди крейдяні руки.
Вагіна—орхідея з пелюстками
від твоїх глибоких поцілунків,
від твоїх оргазмічних рухів (...)*

Фінальний вірш книжки «Навігатори не працюють у темряві» завершується рядками:

*(...) Обійми мене крізь час і відстань
пустельний міраж
губи до губ
тіла*

у вільному падінні
сплетені докупи
без тексту
без алюзій
без ілюзій
без нічого
голі.

Алюзії й текст закінчуються. Так буває і з подорожами (поетичними—теж). Вони добігають кінця. Речі розібрано, враження впорядковано, можна братися до інших справ. Але, повертаючись подумки до подорожі з Христиною Дрогомирецькою, я щиро сподіваюся на нові поїздки. Бо надто цікаво подивитися, яких трансформацій зазнає її цікава і талановита поезія, якими будуть нові повороти, звідки наступного разу світитиме.

Олег Коцарев

*Плівку на сонці з латентним зображенням
labios оскурюють, вену від основи потім розходиться
заширмовують, еякують, А ESPECIALізують*

***

Навігатори не працюють у темряві,
жоден м'яз, відмовляє опорно-руховий,
відмовляє ядерна фізика.
Рухи провокує темна енергія,
збільшує концерт-хол до розмірів Всесвіту,
ізолює в абсолютній самотності.
Крізь будинки, лабіринти, канати натягнуті
нема сили тяжіння,
панують ефекти відштовхування.
Коробки з австрійською маркою,
їх будували без архітекторів.
Ставні алюзії Середньовіччя
з доби Тамплієрів і темних орденів,
за ними — сон літньої ночі та оргії.
На автопілоті, широко заплющивши очі,
із загостреною свідомістю
спускатися в ніч, у степінь десять в мінус
п'ятнадцятій.

***

За північ в тіло вповзає дим,
робить пересадку кісткового мозку
без скальпеля, без ножів підкрадається
ультразвуком. Стіни — із вати,
пропитані ромом, як медові коржі
до кави після обіду. Якщо хтось загляне —
пропускають із вулиць крики,
шум базару під відкритим небом.
Безколірний дим маркований
у генетичному коді.
Тиша. Свист. Виск. Вий
із центру землі —
концентрат чорного —
магнетично збирає фотони світла
у пучок, як бузок під пледом о 3:30.
Дим — лейтмотив, червона нитка,
що проходить зсередини назовні.
Посмуговане тіло застиглих судин
у кімнаті анатомічного типу,
вимкнене світло пахучих свічок,
потрапили у Бермудський трикутник.

***

У цьому місті паралельна реальність.
Дівчина у фартусі приносить малиновий
чай з марципанами. Запалює свічки
у фужері по центру мого острова.
Замість мене моя П'ятниця
викладає на піску «SOS».
Мені ж залишається обрати
точку мого світобачення:
у м'якому кріслі
чи все-таки на дубовому стільці,
у фрустрації чи медитації.
Вона відпливе, сяде на перший
пором до Сицилії, варитиме
у підніжжя Етни каву із цедрою
варитиме Starbucks оптово,
ковток Середземного моря,
без запаху й смаку, кольору лимонного
у пабі правнука лестригонів.

***

Джаз має особливі зігрівальні властивості.
Він правдивий в устах темношкірого,
він чуттєвий у всевидячих пальцях Рея.
Його гладкість у його нерівності.
Він — шосе, вільне шосе для імпровізатора.
Що ти чуєш за крок з очима заплющеними,
що ти чуєш за два і за три,
за треками кілометровими?
Чути танець сфер,
чути щось квікстепове
у ритмі романів Фіцджеральда.
Це свобода красивих людей
у строкатих костюмах синкопових.

***

Ти введений внутрішньовенно у кров,
разом з дощем, з його пульсуючою тілесністю,
його епіграфом—дотиком вітру,
рівним, ковзаючим гладкою поверхнею.
Його раптовим ламаним ритмом,
що нарастає у затінку промоклих вулиць,
обпікає край, де свідомість.
Вмикаю на повну контрапункт звуків,
тоді з губ зриваються на асфальт помаранчі.
Розсипаються на скло, де не ділиться простір.
Пальці—крижані, майже як очі навпроти
на твоїй спині малюють акварельними фарбами.
Я безглуздо не знаю, хто ти,
але запах кризь скло має ознаки напівбожевільного.

***

Забери собі ореол Сартра з поверхні калюжі,
спускаючись по бруківці вниз, у мокрі сутінки.
Знаєш, твій автор живе у бібліотечній хроніці
серед дам без натяку на привабливість,
синонімів антиОблич, з антиТілами без сексуальності.
Залиш мене помирати там, де перекотиполе,
але немає вітру, і спека сягає п'ятдесяти градусів.
При зіткненні тіл—можна розплавитись.
Я помру швидше від нестачі дотиків
на автостраді в дорозі до Мексики.

***

Білий глянець над головою,
над дерев'яною стелею,
із синім небом, білі титри.
Ми—у чомусь альпійському,
у чомусь із пахучими дровами.
Все нижче і нижче, проходжу поріг
твоеї глиняності, блідих грудей,
торсу, системи ребер із нестачею.
Це зовсім не поцілунки,
це іншопланетні формули,
це константи у моїй варіації.
Кров із вина, кров із ілюзіями.
Руки в замок тільки так,
у сплетінні тіл, мов тендітні крила метелика
може існувати будинок без мешканців.

Ми — частини конструктора.
Неможливість щастя компенсуємо тяжінням,
притяганням, екзистенцією.
Ми блукаєм одне в одному, в темних матеріях
розливаєм алкоголь на піках засніжених тіл,
щоби у спекотну ніч від спраги карамелізувати,
щоби серцеві удари чути вібраціями,
щоби тантра, щоби майтхуна.

***

Тіло перетворюється на циферблат,
руки і ноги чеканять рухи точні.
Вночі вулицею вниз, смог
вплітається в помаранчеві коси.
Вивчити кожен півострів, кожну смугу,
замкнений та відчинений простір,
шлях дощу крізь міську аорту,
останній нічний потяг,
у відблисках гірлянд, грейпфрутових ламп,
скрип дверей, які прочиняє вітер,
звук наполовину глухий, що наповнює
чашку з американо напівповну.
Не наодинці, в думки закрадається протяг,
скрізь його дотик, на обличчі
узори без хни, подих прохолоди.

Забудь, що під ногами бруківка,
там — пісок, і ми — босі.
Ти чуєш біт, тріп зсередини назовні,
танці під музику у багатоголосій тиші.
На березі пришвартований винний погріб,
Вавилонська бібліотека з ідеальних текстів.
Сюжет футуристів, на светрах
трансляція кінострічки
на світанку — ендшпіль.

***

Сніг має здатність проламувати череп,
залити у тріщини темне пиво,
малювати на чистій шкірі клавіші,
імпровізувати в чорно-білій пустоті.
Сніг має здатність зависати в повітрі,
розбавляти свою присутність грою
променів світла в скляних калюжах,
на замерзлих відрізках гірської води.
Сніг має здатність торкатись не дотикаючись,
на губах застигаючи, у прожекторах
сліпучих економ-ламп відбиваючись,
об землю рисовою крупкою вдаряючись.
Сніг має здатність не повертатися,
бути чимось алкогольним, чимось зі спеціями,
як квітучі Прованські поля, щоби надихатись,
щоби побачити всю цю невидимість

***

Кава застигла на абстрактному столі
у рамках чорно-білої кімнати.
Вода з запахом лаванди, на нині ліжко,
Генрі Міллер—простирадло, ковдра й подушка.
Танцюю фокстрот із твоїми пальцями ніжно
в якомусь герметичному вакуумі,
де все—абсолютно, де все—безпечно.
Можна розмовляти тільки пошепки,
навмисне діяти повільно, навмисне з трепетом.
Льодом проводити по губах,
вивчати без путівника твою географію.
На піку засніжених гір можна втриматись
тільки босому, тільки під кайфом,
тільки медитативно.

***

Земля під ногами дихає
уривками, пшеничними висівками.
Дихає, складається в духові інструменти
і гладь в один час стає вібрувати,
горлом до самого дна ковзати.
Дихає за допомогою маски
на лікарняному ліжку
через десятки пластикових трубок,
вливає у кров життя,
спеціальні амфетаміни,
для чіткого звучання,
для ультратонких картинок.
Земля під ногами дихає,
вислизає з думок, розхитує
погляд, пришитий до принту
зверху, на білу глину
сорочкою вдягнений.
Він вростає у ніжну шкіру,
той з блідими вилицями
дихає,
        дихає,
                дихає рівно.

***

Крізь фіранку проникають промені місяця,
блідю шкіру насичують його присутністю,
його ідеальністю, його оргазмічністю.
Слабкий дотик міняє частоту, подих уривчастий,
ще мить—і закричу.
Я належу йому повністю, як чорна скринька,
при падінні не розіб'юсь.
Засинаю в психоделічній дійсності
без прикрас, огорнена блідим шовком.
Він—моє ліжко, моя форматованість,
ненормативність, невідповідність,
мій сакральний треш.
На грані, два синтиметри від дзеркала
ми розпиваєм абсент.

***

Воджу рукою по стіні,
шукаю незаряджених електронів
про холоди. Груди — тверді,
досі в місячному сплетінні
в Алькатрасі, в Ельзасі, у відбитках на підлозі.
Міняю локації, мандрую кімнатою.
Всюди бліда, всюди крейдяні руки.
Вагіна — орхідея з пелюстками
від твоїх глибоких поцілунків,
від твоїх оргазмічних рухів.
Зводжу курок на скроні,
так голосно сніг за вікном
вдаряється об землю,
так беззвучно лунає постріл.
А для наших втіх можливий острів?

***

Роса на малинових губах,
у тонкості ліній,
у вишуканості прогинів
з білого мармуру античні колони.
Дотик вкарбований в нього,
як в монументальну споруду,
як в Golden Gate Bridge.
Розколююсь надвоє у душі,
бризки води електризують,
Ми танцюємо в кімнаті, шитій із тіней,
у нашому улюбленому зовнішньому,
поки не напружиться й не налетіть віскі
кожна судина, на краю, там невагомість.
У рухах з'являється точність,
на губах наростаюча ніжність.
У Frisco.
Ми—vero.

***

Поки ти спав, я розглядала тебе,
відсторонено, пришпилено до підлоги.
Ніч сіяла крізь мене бредберівську темінь,
на виході отримувала чеховську сірість,
закорковувала у пляшки з-під вина мінливість.
Мій сплячий Давиде з блідою шкірою,
як це — осипати твоє єство вологими поцілунками
з домішками гарячого шоколаду та холодного віскі,
як це — язиком виводити розмір такту каліграфічно?
Відчувати, пальпувати, натискати,
впливати, торкатись, дихати,
реп, пет, рау.

***

Ми — не люди, ми — заряджені нічні істоти,
чорні літери у білому блокноті.
Мовчання — натягнута тятива лука,
вистрілить тільки витриманістю фрази.
Дощ крапля за краплею охолоджує тіло.
Думки по шухлядах з повітрям розрідженим.
Дотики розрізають звичний простір.
Під водою, без звуку, тільки майстерні рухи.
Ми обростаємо людьми, мов шкірою
у бункері, під землею, у сталевому бункері
витираємо піт сакральною ідеєю.
Вниз скульптурою, сходами, в Ніагару,
нижче ватерлінії, до порогів собівартості,
веною від основи, павутиною, потім розходитися,
збільшуючи швидкість джаз-фанку,
на вершині параболи завмерти,
у бліді губи кульбабове вино налити.
Стіни починають говорити, як персонажі Керуака.

***

Під ногами магістраль яблучно-імбирна.
Накладений шов, табу на знання в мозку,
крізь запечатаний штамп просочується назовні
алюзіями, аналогіями, спорідненістю.
Ріки з гір заховані глибоко в землю.
В основі основ між вогнем і водою — повітря.
Двері навстіж, на перехресті — трюфель ідей
без смаку, щось зовсім прозоре.
Запах, запах портового парфумера,
карнавального інтраверта
у бляшаному стукоті сердець його дам,
останніх бітів кардіосхема
проліском з мосту Мірабо лягає на Сену.
Валері мріє звести курок на карнизі,
підшкірно вживиши у себе чіпи Медеї.

***

Мольфари збираються у центрі Всесвіту,
щоби народити з пустоти землі вогонь.
Вище свічок-дерев язики дотикаються,
у дерев'яні скриньки іскри складаються,
протанцювавши на сорочках вугільний степ.
Я бачу їхні беззвучні розмови,
стенографічні передачі думок.
Оksamитовим баритоном
випалюються діри в одязі,
татуюють на тілі місце призначення,
холод арктичний проймає до кісток.
Тоді запарюєш рис зі східними приправами,
запахними травами,
мов босому пройти на світанку
мереженими росю зеленими пагорбами,
потонути у тиші передсимфонії,
коли серце виходить назовні
щоби подивитись у вись затуманену,
щоби канути в кров і лімфу, у степовий Вавилон.

Крізь тіло тисячі векторів, тисячі хвиль
прошивають наскрізь мертвими матеріями,
крізь незачинені отвори прослизає любов.
Мольфари зі сходом у шарах слабоосвітлених
підіймають до зірок свій гардероб.
Із дрімбою й люлькою застаю на ганку
розлите сонце в причасних чашах
на дні чорних зіниць.

***

Прочитані до затирання сторінок, прочитані,
наші двері навстіж відчинені, вікна текстом зашторені.
Від фуґи літньої, слабкості полудневої
гусяча шкіра і жах пришитий
до спинного мозку, жах Хіткліфа.
Злива замерзає на тілі памороззю,
на безкрайньому полі для гри,
зеленню, простеленою до країв океану.
Ми — перші тварини у шкірі must have,
не здатні торкатись руками.
Ми — безтілесні весняні проліски
біля берега нешвидкоплинної ріки.
Декорації 3d-містерії,
трансформовані в карнавальні оргії.
Очі, очі — пожирачі енергії,
Пантагрюелі контенту,
fragile канібали.
Доки сонце зійде — роса їх виїсть,
у скелетах будинків залишить писемність.

***

Тіло перетинають меридіани,
арифметично точно зі стабільним тиском.
У кров вливають кубики адреналіну,
як вниз летіти головою,
пробувати на смак солоне бурштинове повітря.
Над заходом в терпких клітинах океану
генетично вирощувати тропічну орхідею.
У цьому місті по бруківці стукає
павуча перехресна дійсність підборами.
На архітектурних зап'ястках —
тонка, з пергаменту, шкіра,
і музика Вівальді просочується
крізь бетон пентхаусів, крізь людей,
крізь форматовані думки, нулі та одиниці.
Один-на-один з пожежею за кілька кілометрів,
хіба стоїчно, звучать мантри у садах,
де квітнуть сакури і осипають землю снігом.
Під сумнівом довготривалий договір,
комфортних книжкових правд.
Коліна заступають спідниці в стилі бохо.
Так вільніше, так ніжніше,
так фемінно.

***

У мені точне число твоїх падінь.
Цей образ—як обчислювальна машина,
назад в майбутнє на дерев'яних крилах
за межі столика для чотирьох.
Для двох занадто мало місця,
щоб ковзав діагональний код
катком в суб'єкта, зробленого з пива.
Яка ти березня деталь?
Магістраль життєвого пробігу?
Синь, небесна синь із голосом із заліза,
чекаючи світанку, уподібнюєшся до гранул,
до атомів, до кварків.
Твій безіменний кіт—частково телепат,
він береже минуле, мов Сфінкс охороняє піраміди.
Ти—з дощу, людина із зимового дощу,
і з посмішкою Кларка Гейбла.
А ця матерія ще піддається тліючому
розряду електричного світла.

***

У кулі зі снігу схожа на коломбину,
Руки—крейдові, майже беззвучні,
торкаються неба у шафрановій оболонці.
Бігти проти снігу, ловлячи його віями,
на губах крижаний наліт,
під ногами трава ледь сіра,
ноги не хочуть карбувати відбитки.
Прозвучати до неба, пройти у замети тунелю
коштує правильності сантиметр,
щастя міліметр поблизу з пустотою,
тет-а-тет із собою.
Зігріє кульбабове вино на маяку
на початку вишневого літа.
У долонях слід двадцяти шести журавлів,
як бачити зоряне небо очима ван Гога,
як пляма під ковдрою імпресіонізму.

***

Люди говорять термінами, чудернацькими словами,
не знаючи значень, ще більше ускладнюють.
Сусідка справляє потребу, не домальовуючи вектора.
Небо—сіре, світр вовняний з мереживом
білим атласної гладкості, небесної дифузії.
Голі дерева—протототиби свічковості:
сірий, брудно-зелений, мілітарі,
та все ще божествений.

Ставлю свічки у пісок
під куполом Вірменського,
аскетично-вишуканим,
де голосні розкладаються в музику.
Темна земля, чорна земля дихає,
голосом предків з грубими руками,
та світлими, прозорими душами.
Дівчата пряли в ніч на Андрія,
коли ти народилась за Віслою.
Твій перший крик—звук полтергейста,
розрізав свіжий хліб на скатертині
зі снігу пухового.
Співали пісень, співали за північчю,
мойри пряли і пряли шлях безкінечного.

***

Твоє бліде тіло забирає з вуст моїх зайві слова.
Глянець вечірній у вібраціях ножів та виделок
креслить маршрути у Латинський квартал.
Розлив хтось фарбу на землю,
пофарбовано райдужно ноги,
голова у хмарах видивляється Бога.
Я знаю твій запах, його зберігає спинний мозок.
Його терпкість та жар охолоджують
камери мільйона означень білого.
Я знаю твої пальці, як аркуші паперу.
Корабель, не людина, хмільний без призначень.
Щось відводить від скель, якась сила,
що в ірландських пабах веде монолог.
Вібрація слова зависло над стійкою
кане у свіжий напій, у зайвий келих.
Дим пошепки мріє.
Дим ледь торкається шкіри,
зі сполучною тканиною дощу
створює ультратонкий метал,
без історії, без часової клепсидри
ми спускаємось вниз
у вібруючий океан.

***

Під паркетом б'ється серце
скляне,
fragile,
як на картонних коробках.
Притуливши
вухо
до підлоги.
На початку діалогу
із синьою стіною
чути:
тух...
тух...
Кардіограма.
На стелі — мольберт.
Голими
ногами
малювати.
Тримай за руку, щоби не впасти.
В одягу є свої переваги.
Мексиканська затока
на півдні
Алабами.

***

Розсуваються стіни вночі, тоді нечітко горить світло,
від свічок на підлозі зігріваючий ефект і віск.
У будинку з коридорно-вузькими вулицями
відбитки фантасмагорії, на полотні—купання німф,
дзен води у місячних променях,
блідість звуків на тілі речень,
майже політ колоди карт на стіл,
зіграємо в блек-джек,
записуючи текст поразки на собі,
ми—високопробний вініл.

***

Светр грубої в'язки — помаранчево-чорний, завеликий,
та люблю тонути у більших речах,
хоча ніколи не вміла плавати,
а тут вправна, мов риба в скелястих завитках.
На дні гардеробної — шоколад зі спеціями,
на любителя, рукавиці від холоду,
а ще — щоб руки сховати в футляр.
Сліми зі зневульгарненим прикриттям.
Фанат британського акценту в чоловіках,
вітру у спеку, на пальцях, на підборах.
Підлога втягує в себе, регенерує у себе,
прогресує хворобливим виразом лиця.
На дві третини дзеркала портрет аквареллю.

***

Панорамний вид із цього капелюха.
Це як носити найвищий оглядовий.
Циліндри, берети дивної форми,
синдром чоловічості—лакові черевики,
вчищені до блиску гангстерського.
Руки в родимках—небесна карта вночі.
Дим по ніздрях, в гортань трубками,
запах нафти—дитинства зимові вечори.
Пізнання—матеріально-інструментальне:
на колір, на запах, на смак.
Душа відчувається крізь плаття вільного крою
у гудзиках, у волоссі стрічках.
Пам'ятаєш, ти в'язала їх дощового дня.
Тепер твоє лице—крізь оману, пелену,
мряку, коли на дворі +2.
Рот твій—шафа з горища, зберігав легенди минулого.

Ти розпускала їх, як нитки для пряжі
у передвечірній сакральній самоті.
Голосом рівним, тембром заклинача
поміщала у вуха скарб.
Дістаю на вершині скляної споруди
із шухляди пожовклі літописи,
листи розлітаються, у вись підіймаються ластівки.

***

Я вдихав запах лісу після дощу,
що тривав добу. Озон — найчистіший.
Попіл сигарети з джинсів на черевики.
Я там був, дряпав на клаптях глини,
холод прослизав крізь хребет.
Моя літосфера зменшилася у розмірах
до комірчини, до стелі, забитої книгами.
Тлінний, застуджений, босими ногами
топчу небо в калюжах, до блювання,
руки зашпилені ременями у центрифuzі,
здійснюю обертальні кульбіти.
Іду в ніч, у готичні шпилі секвої.
Іду в тишу, полощу горло алкоголем.
Обкурив собою пусте узлісся.
Нікотин з туманом — фармацевтична отрута,
сповідальник в ірландському пабі уже зачекався,
я принесу йому себе прозорого або з диму,
Гіннесс у бочках приготуйте на зиму.

***

Я їхав у напрямку океану,
ніздрі подряпувала солоність.
Прихований для ока, за ширмою,
автостопом, попри скелясті гори.
Говорив переважно французькою,
намазуючи зранку хліб маслом.
Пробував писати жж, продаючи чеську агротехніку.
У кубинок завжди кислувата шкіра,
завжди широкі кольорові спідниці —
запах життя Марії, Лючії, Долорес,
як діти вірні своєму богу.
Солоність подразнювала слизову оболонку,
я майже не розмовляв, соло хлопчика в хорі.
Зупинявся в придорожніх вбиральнях,
щоби вимити лице від пилюки.
Я їхав у напрямку океану,
я їхав без купора в зливу.

Дощ відмивав у мені людину,
перед тим стерилізуючи кожну клітину,
кожен завиток ДНК, спустошував до самого дна,
викручував, розтирав, німий свідок
на суді присяжних. Ви вбили Мері Енн,
а я заграбований у тісній тюрязі.
Світ—без стін, залізний каземат.
Я їхав до океану, щоби висякатись на пісок,
щоб звільнити шлунок.
Він—вже близько, сигналізувала солоність.
У Мері Енн була родимка на грудях,
пахла бордовою трояндою і свіжим хлібом.
я її відчував крізь вологість дня,
крізь зливу, проміле солоності її шиї.

***

Старе горище Роттердаму вміщує
в себе бібліотечні підшивки,
запах цвілі, затхлості і часом прянощів,
такий особливо-екзотичний, нізвідки,
спеціально виведений з несвідомості
на сірі аркуші, якими застелена підлога.
Ми дивимось у наше дзеркало
навмисне фотографічними рухами,
перенасичуючись гнучкістю м'язів.
Ледь привідкривши рот, беззвучно дихаєм.
Під стелею скляною сонце гравіює
на шкірі карту Лансароте.
Простір поділений на зручності
й незручності, позаду нас, у невагомості.
Ми безколірні індикатори кольоровості,
не підходящі під інтер'єр відлюдності.
Солоні плівки там за стінами
нашого кубічного укриття, кораблеподібного.

Солона плівка на твердих підосвах,
на дзвінких шпильках, на вікнах, на дахах.
Рухомі, дзеркально-калейдоскопічні,
без цементу зчеплені. Солоність наших гудзиків
у каламуті, маринності поглядів,
коли шифон дня краплі дощу випалюють.

***

Мої руки—темні, майже чорні,
як земля, як торф під ногами,
вращена ланка між поколіннями,
таких самих—чорних.
З алгоритмічною мовою,
гострою, відточеною,
інстинкт звірячий вважається нормою.
Я—звір, по ланцюгу—на піку зоологічному.
Лоно випускає життя і незворотно ним дихає.
Чорне лоно випускає життя,
на чорні руки проливається прозора вода,
мов на чорну ніч сходить сонце.
Я—чорна й безіменна, і на моїх раменах
до болю в хребті—лейбл, родова пам'ять.
Скільки вас там, яка там невиконаність,
несказаність. Не чула ваші голоси,
а чула ваш шепіт, із зістарених речей:
через листи та ескізи, через вірші та сукні,
через акордеон та рушницю.
Звірі. Чорні. Через нудоту невпізнані.

***

Львів нагадує студію художника:
Повсюди, у якомусь такому правильному порядку
Лежать фарби,
завжди характеризуються соковитою виразністю.
Якщо його порівнювати з жінкою,
То вона наділена чіткими рисами:
Червоними губами, як спіла шипшина,
Ледь кирпата, зі світлими очима,
Якщо споглядати її анфас.
Мене ж вражає її профіль
У присмерку заповненої димом і людьми кав'ярні,
Легке дихання, чуттєва шкіра.
Бути з нею постійно, мов жити в Ермітажі,
У своєму, не музейному Ермітажі.
Ходиш свіжим полотном,
Її кухнею з тисячею нових запахів,
Її спальнею, провінційно італійською.
Кілька хвилин тому вона сиділа, ледь прокинувшись,
На стільці біля дзеркала,
а кімнатою блукали гіпнотичні аромати.
Вона десь є, за тисячею прочинених дверей.
Поки твої ноги і руки вкарбовуються в неї, в картину

***

Я зустріла тебе на березі океану,
на березі Індійського океану,
накладаючи на себе руки, невміло,
комічно, як Чарлі Чаплін
їв свою підошву в час обідньої сієсти.
Хотіла звучати сильно, мов бите скло,
бите венеційське скло під час карнавалу.
У тобі всі задатки ідеального гондольєра,
лише розучитись співати голосом Карузо.
Обожнюю твій блідий аристократизм,
блукаючі наголоси, безмежні натяки,
розгубленість, самозаглиблену серйозність,
як перекотиполе на розплавленій
автостраді обезводненого Півдня.
Рарегман, ти — завжди в багажнику
під дією амфетаміну, відчуваєш,
як мурахи лізуть за спину?

Не засинай, бо Елла читає рокову версію
своєї Lullaby. Завжди за гранню,
поза краєм, на швидкості світла.
Курс—на Сонце, кров і лімфа
трансформуються в плями, протуберанці.
Сонячні кларнети—це так по-Йоганнесбургськи.

***

Моя слина має смак полуничної жуйки,
роздивляюсь її під мікроскопом —
розщеплений космос, поділений екватором пальців.
У міста — прекрасна слинороздільна здатність,
заховатися можна тільки у натовпі,
наклавши на себе чужі думки,
чужі тіла, сорочки, спідниці, штани,
шар за шаром, я народжена в цибуліні.
Світ голосно, що є сил, кричить через всі гаджети,
поверх чуттів додає свіжі фарби.
Відпираю в умивальнику руки,
ізолююся від звуків природи,
припечатую на монохромній плитці зіниці —
погляд до і після серійних вбивць.
Трав'яне покриття пружинить
на Місяць, де Луї Армстронг.

Зберігаю джаз похитування двох тіл
у заіржавлений банці
під плюшевим ліжком,
під дерев'яними дошками,
під піском та стружкою.
Двох блідих,
без розломів,
без тріщин,
безквиткових пасажирів.
Двох безоких компонентів
у глибині композиції де Треві.
Ти одягаєш на мене пальто,
зашнуровуєш кеди,
підфарбовуєш брови,
малюєш бордовим губи —
Синдром ляльки —
діагностично заламуєш руки.
Міліметри дотикань Guaguanco
у кілометрах відзнятої кінострічки,
у слиночіткості,
у слинорізкості
довгих планів.

***

Розлупи неба шкірку апельсинову,
відчуваєш цей запах надломленої планети?
Вітер у ніздрі, у вухах крутиться вихором.
У зрошений нічний сад
босою неспішною ходою шляхетною —
нізвідки марш і Штраус,
поки не викине на скелястий берег,
і солоні палімпсести в'язатимуть гачком
непритомність моїх пальців,
крик моїх долонь із записаними
на CD-ROM кодами вишиваних прабатьків.
Сіль виводитиме правильні узори на тілі —
голими нейронами, без дотримання дрес-коду
обачності, нашіптуватиме молоком не-матері,
звуками, їх гіпнотичною протяжністю,
математичною тональністю. Закарбовуватиме
в аннали піщаних бурь, два сантиметри
вище колін зони відчуження.

Порівнятися з землею зашкарублюю,
спиною, без постілі листопадових злив
та багатоголосся фути штормової.
Там, на землі—роззброєно, з вібрацією
розширеного простору розсуваються
гардини неба, фривольно, по-сальвадорівськи.
Фреш апельсинових крапель
з губ у рот аритмічно просочується,
неба шви на світанку зростаються.

***

Мозок покрився тонкою плівкою,
захисною емульсією, протиотрутою.
Я три дні йшов і не мав у роті краплини води.
Я не їв вашого хліба з домішками соми,
вічного щастя з тюбиків Лакалут.
Я йшов—і розбивалась земля об мої кеди,
загоралась від дотиків пустельна трава.
Я—не з плоті, безкровний, безрідний,
бездомний, коливаюсь, мов маятник,
від ударів сердечних, без словесної мішури.
Я не міг зупинитись, мій рух—
дестиновиний, дистильований виколювати
у пейзажі дірки, заглядати у нори пустоти.
У краю пустельному, позбавленому дихання,
від духовки тягне слабкістю, крок від спеки,
познайомився з механічними людьми.
У механічному домі з білим парканом,
з механічними руками, в сірих уніформах,
що виробляють,
постачають партіями механічних людей.
Я не був їхнім в'язнем,
я не був усамотненим.

Їхній мозок завантажений довершеністю знань,
їхні відповіді достоту окультурені, правильні.
їхні обличчя генетично споріднені,
щоби довіряти незнайомцю вночі.
Я пішов від механічних людей,
пішов людиною, аби постаріти,
віджити себе, знаючи таємні ходи,
щоби чути серце в анатомії землі,
щоби послухати біт і скет шуму його води.

***

Вночі падав кислотний дощ.
Я спостерігала його анфас,
зацепившись мізинцем за профіль.
Моє плаття висіло далеко в саду,
на дерев'яному вішаку досяглої груші.
Кислота роз'їдала, стирала з лиця землі,
гудзик за гудзиком, шовк — зверху до низу.
Нитка за ниткою танули, мов замерзлі вершки
під палючим, серпневим сонцем.
Вода вимивала блюр темноти,
креслила блідо-білі межі, білі кімнати
білого дому, білої до божевільного крику
стіни, закованої у рукави гамівної сорочки.
Дощ знебарвив птахів. Над садом кружляли
білі ворони з білим звучанням солов'їв.
На передньому плані виступали білі крони
дерев, білі стовбури, білі гілки
простягали до вікон криві зістарені руки.
Я тримала розмазану акварель,
невдалу картину, змивала з неї фарби.
Ізольований рамкою армагеддон
застиг зачаровано перед силою імпресіонізму.

***

Коли він приходить пізно ввечері—
вішає на мене своє пальто,
кидає на голову капелюх,
щоб потонула у ньому моя голова.
У коридорі часто буває темно,
там давно не міняли лампочки Ілліча.
Зашпортується об шкіряні черевики
рок—не діставши головою підлоги,
рол—вивертається маневром назад.
Рукою дотягується до вмикача на кухні,
звідки випукло дивиться моє чоло,
сідає на табуретку з нижніх кінцівок,
запиває міцну каву слиною і малиновим соком,
кидає рештки свого гардеробу на спину
і лягає спати у моїй утробі.
Я накриваю його простирадлом рук,
шепочу на вухо заспокійливий бриз,
стаю надійною тюрмою на ніч.

Коли він прокинеться, то їстиме з мене
і питиме з мене, бо нема в цьому домі посуду.
Зніматиме з мене свій одяг,
разом зі шкірою, з підшкірним пігментом,
і джаз його черевиків витоптуватиме
у мені свій літній час

***

Ваніль на зап'ястку, прибитому до кухонної підлоги,
униз головою застелити твої груди собою.
Із пальців вислизують залізні рейки,
трамваї тілом прямують до останньої зупинки.
Часу немає, ми розбили годинник,
розкололи полюси надвоє,
на серцях закріпили стрілки,
загорнулися в простирадла павутину,
тарантул помістив у мозок отруту—
зворотний відлік до заходу місяця.
У скронях пульсує, овали думок збуджує.
Цілую твої руки, ніби духові інструменти
притуляю до рота. Воджу пальцями-
дороговказами, губами, опускаю до шиї.
Ідентичні профілі, маніакально-ексклюзивні.
Із дерев'яної підлоги проростає трава, міняє
структуру еритроцитів, її листя
нашіптує, насвистує, на вихід.

Обрамлені, окультурені дикістю
колись станемо нечіткі,
зітремось до аркушів.
Станемо вищою формою,
формулою ідентичності,
пришпилено видихаючи, дихати
один в одного, не розливши
ні краплі суспензії.

***

Декольте на спині—вікно у чорному
кремпліновому платті до кісток,
без приводу, просто так серед зими,
без відображення у замерзлих калюжах.
Зніми, залиши пазлом підлоги.
Залиши в первісному обрамленні основи.
Від цих парфумів наркотичний
ефект, разом з гарячим воском
формують ідилічну свічковість заручників теплоти.
Зелений чай розведений в солоності моря.
Кориця і мед—крайні точки материка.
Зататуйований на атласі шкіри острів.
Завмерлі, замовклі, босі.
Я знаю всі твої чорні ходи, запах
втомленої плоті—кислувато-солодкий.
Структуру волосся, сірі очі і світлі брови.
Твою всеосяжність, вітражність, святість.
Такі очі малювали колись на іконах.
Сакральну, сльозоточиву відлюдність.
Крайність, дзеркальну асиметричність ліній долоні.
В білій пустелі лишаю відбиток підосви,
щоби бачити з білого мармуру червоні квіти.

***

Вуха притуливши до чорної землі
чути гуркіт, вдаряння барабаних паличок,
рухомі шари, вітру шуми.
Насувається дрижливий холод
без покривала, знімає, тербить
тіла апельсин. Сік проливається,
у тріщини всмоктується. Ти є?
Тепло консервуєш, в банки закатуєш,
як припаси під час ядерної зими.
Залили розпечене залізо в нейронів ампули,
тепер—надлюди, мовчи, не кажи свого нового імені.
На світанку, як завжди, взую гумові чоботи
над прозорістю озера з вітражами всередині,
шукатиму три грами прощального запаху.
Голову до землі, до початку,
до стетоскопії вдягнути
на себе, навиворіт
прикритись від голизни
запахом.

***

Я твій осад, м'якоть малини в чаї,
Застаєш часом ззаду,
спиною видряпуєш вікно надвір,
губи впиваються в екзотичний фрукт,
розтирають глянцем пальців фасад,
язиком гасять опіки від нічного сонця.
Вологий, переповнений соком,
вином self-made еліксиром.
Стискаю в руках, наче келих
і потрохи ковтаю замість H₂O.
Тільки так виживаю під уривками неба.
Над головою — протоптаний колаж,
написаний лівою рукою.
Ти триватимеш на екрані вічно,
без плазми, німе кіно на білому простирадлі.
Ми виживаємо лише як тварини,
коли продовжуєм одне одного,
коли — не ділиме ціле.

Обійми мене крізь час і відстань
пустельний міраж,
губи до губ,
тіла
у вільному падінні
сплетені докупи,
без тексту,
без алюзій,
без ілюзій,
без нічого,
голі.

Христина Дрогомирецька
Навігатори не працюють у темряві

Головний редактор: Антон Санченко
Редактор: Галина Ткачук

Підписано до друку 5.10.2015
Формат 59×84/16
Умовн. друк. арк. 4,25
Облік.-видавн. арк. 1,14
Папір офсетний
Гарнітура Swift Pro, DenHaag Narrow

ЕЛЕКТРОКНИГА

Видавець Санченко А.В.

Свідоцтво про внесення до реєстру видавців ДК № 4371